ДЭЛХЭЙ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЭН!

Буряат-Монголой ҮНЭН

№ 206 (6135)
ОКТЯБРИИН
13
ПЯТНИЦА
1950 он

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕТДЭЙ ОРГАН

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэ г-н **Ким Ир Сендэ И. Сталинай** эльгээһэн телеграмма (1-дэхи нюур).

ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ Генералиссимус **Иосиф Виссарионович Сталинда Ким Ир Сенэй** эльгээһэн телеграмма (1-дэхи нюур).

В. И. Ленинэй зохёолнуудай 18-дахи том армян хэлэн дээрэ (1-дэхи нюур).

США-гэй Правительствода Советскэ Правительствын протест (2-дохи нюур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ (2-дохи нюур).

Агууехэ Октябриин һайндэрые ажалай амжалтануудаар угтая! (3-дэхи нюур).

Испанска коммунистическэ партиин ЦК-гэй мэдүүлгэ (4-дэхи нюур).

Ю. Бережний. — Уласхоорондын шэнжэлэл (4-дэхи нюур).

ПАРТИЙНО-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИИН ДЭБЖЭЛТЭ ХАНГАХА

Ленин—Сталинай парти—советскэ гүрэнэй хүтэлбэрилхы хүсэн, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадай бүхы илалтануудые нэмэгжүүлэгша ба эмхидхэгшэ юм. Коммунистическэ парти хаана үргэн олон ажалша ниитэтэй нэгэ шаршагүй холбоотой байна, тэдэнэр партиин политикые өөһэдынгөө үндэһэн интересүүдэй бэелэлтэ юм гэжэ хүлеэн абадаг. Советскэ арадтэ коммунистическэ партиин хэрэг—эгээн дутын, эгээл түрүүлэ хэрэг мүн.

Советскэ арад болбол коммунистическэ байгуулалтын замаар нэгэ ораниие найдамтайгаар хүсэлжэ ябаһан өөрынгөө шалгарһан хүтэлбэрилэгшэ гэжэ большевистскэй агууехэ партиие харана. Хүгжэлтын шата бүхэндэ, хубилжа байһан оршон байдалтай зохилуулан, парти болбол партийна организацинуудай хүдэлмэриин, ажалай байгуулалтын бүхы участогуудтэ дээрэхи олон янзын ажалабуулгые хүтэлбэрилхэ тэдэнэй хүтэлбэриин формонуудые ба методуудые зохёоно. Большевистскэ хүтэлбэриин мэргэжэл шадабари нэгэ гэхэдэ, олониитын дунда хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэд, советскэ байгуулалтын бата бүхэ үндэһэ һуури болодог партиин политикын бэелэлгые хангаха ябадал болоно.

Партийно-политическэ ба ажахын хүдэлмэриие шадамараар, зүбөөр зохилдуулга хадаа партийна организаци бүхэнэй хүдэлмэридэнь нэгэ нэгэн принцип болохо ёһотой. Политика ажахы хоёр таһаршагүй гэжэ нүхэр Сталин һургана. Эдэнэр хамта байдаг ба хамта ябадаг юм. Тиимэһээ политикые ажахыгаа таналжа болохогүй, политическэ хүдэлмэриие һуларуулжа ажахын хүдэлмэри шангадхаха ба, али ажахын хүдэлмэриие һуларуулжа политическэ хүдэлмэриин шангадхаха ябадал гаргажа болохогүй.

Үшөө 1937 ондо ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленум дээрэ үгэ хэлэхэдээ, нүхэр Сталин иигэжэ заагаа һэн: **«Партийно-политическэ асуудалнуудые зөрөгсөэнгүй байгаад ба мартаад, ажахын кампанинуудаар ба ажахын амжалтануудаар хэтэрхэй өндөр дашуурха ябадал—мухардалгада хүргэдэг тухай мүнөө бүлгэдэ ойлгоо, мэдэрээ бэзэ гэжэ тухайлхада болоно. Тиимэ болохолоор, ажахын амжалтануудтайгаа партийно-политическэ хүдэлмэриин амжалтануудтай зохилдуулагдахын ба зэргэ бэелүүлэгдэхын тулада, хүдэлмэрилэгшэдэй анхаралыень партийно-политическэ асуудалнууд тээшэ эрьюулхэ шуудал».**

Партийна организацинууд болбол өөһэдынгөө бүхы хүдэлмэриие нүхэр Сталинай заабаринуудтай нэгдэлдуулан табина. Сохом тиимэхэ, тэдэнэр ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы участогуудтэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Партийно-политическэ асуудалнууд тээшэ хүдэлмэрилэгшэдэй анхаралыень эрьюулхэ ябадалай шухала тухай сталинска заабариие баримталан, ВКП(б)-гэй ЦК болбол нютагай партийна организацинуудай партийно-политическэ ба партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин хэмжээе бүхы аргаар дээшэлүүлхэ зорилгонуудые ходоодоо тэмдэглэдэг байһан ба тэмдэглэжэ байна.

Олониитын дундахи партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин дэбжэлтэ, партийна, советскэ, ажахын, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай ажалабуулгын хүтэлбэриие серьёзноор һайжаруулга хадаа ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы зорилгонуудые амжалтатайгаар ба саг болзор соонь шиидхэхэ шухалын шухала услови мүн.

Нютагай зарим партийна организацинууд партийно-политическэ хүдэлмэриие мартахадаа алдуу хэнэ гээшэ. Городской ба районно организацинуудай партийна ажабайдалай практическа асуудалнуудые эдэбхитэйгээр хүтэлбэрилгэ, кадрнуудые шэлэлгэ, дүүргэлтые шалгалга, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлгэ, партийна активые большевистскээр хүмүүжүүлгэ, тэрэшэлэн олониитын дундахи политическэ хүдэлмэри хадаа партиин зарим обкомуудай хүдэлмэриин практикада гол анхаралдань байнагүй.

Партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудта анхаралаа багаханшье һуларуулбал, ажахые большевистскээр хүтэлбэрилхэ принципүүдые эдэхэ ябадалда заатагүй хүргэдэг гэжэ дүй дүршэл харуулна. Иимэ организацинуудай партийна комитедүүд болбол советскэ ба ажахын органнуудые бэхижүүлхын орондо, тэдэниие һолихо замда ододог, ажахын олон хэрэгүүдые партийна аппарадай хүсөөр шиидхэхэеэ һэдэдэг байха юм. Партийно-политическэ хүдэлмэридэ иимэ практикын ехэ хохидол ушаруулдаг байһаниинь элитэ. Энэнь тэрэшэлэн нютагай советскэ ба ажахын организацинуудай аппарадай хүдэлмэридэ, ажахыншье хүдэлмэридэ муугаар нүлөөлдэг. Партийна зүб хүтэлбэри абахагүйдөө, ехэ олон квалифицированнэ хүдэлмэрилэгшэдтэй советскэ ба ажахын аппарат үүсхэлгүй болодог ба хүсэд бэшээр хэрэглэгдэдэг байна.

Партийно-политическэ хүдэлмэриие саашадань дэбжүүлгын интересүүд болбол ажахын жэжэ юумэнүүдһээ манай партийна органнуудай сүлөөрхыень, нютагай ажахын органнуудые партийна организацинуудай һолихо ба гаднашалха ябадал гаргадаггүй болохые эринэ.

Партийна организацинууд болбол ажахын органнуудые большевистскээр хүтэлбэрилгын методые шудалха шухала тухай нүхэр Сталинай заабаринуудые саг үргэлжэ хүтэлбэри болгохо ёһотой. Ажахые большевистскээр хүтэлбэрилгын метод юуб гэхэдэ, советскэ ба ажахын органнуудта саг үргэлжэ туһалха, партиин ба правительствын директивүүдые тэдэнэй дүүргэһыень шалгаха, тэдэниие саг үргэлжэ бэхижүүлхэ ба ажахые хүтэлбэрилхэдөө эдэ органнуудые алгасангүйгөөр, харин тэдэнээр дамжуулан хүтэлбэрилхэ ябадал болоно. Ажахые хүтэлбэрилгын большевистскэ методые зүбөөр бэелүүлгэ хадаа партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудые шиидхэлгэдэ өөһэдынгөө гол анхарал хандуулха арга манай партийна организацинуудта олгохо байна.

Партийна организацинуудай шухала зорилгонь юуб гэхэдэ, олониитын дунда бүхы партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин серьёзно дэбжэлтэ туйлаха, энээн тээшэ партийна комитедүүдэй ба эхин организацинуудай анхаралые эрид шууд эрьюулхэ ябадал болоно. Партийн обкомуудта ба крайкомуудта партийна организацинуудтай халуун барисаагаа бэхижүүлхээр, горкомуудай, райкомуудай ба эхин организацинуудай тоосоое саг үргэлжэ шагнажа байхаар, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин дутагдалнуудые усадхалгадань ба һайжаруулгадань тэдэнэртэ шухала туһаламжа хүргэдэг байхаар хэрэгээ табиха хэрэгтэй.

Партийно-политическэ хүдэлмэридэ горьтой амжалтануудые түйлахын тулада, партиин горкомуудта ба райкомуудта болбол предприятинуудай ба барилгануудай, колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй, советскэ эмхи зургаануудай ба һуралсалай газарнуудай партийна эхин организацинуудай ажабайдалые саг үргэлжэ ба гүнзэгыгөөр хүтэлбэрилдэг болохонь шухала. Зарим райкомуудта эхин организацинуудай жэжэ бага юумэндэ хамааараад, командалха ябадал гаргадаг, тиигээд эхин организацинууд имагта дээрэһээ ерэһэн заабаринуудай ёһоор хүдэлмэрилдэг заншалтай болодог ба өөһэдынгөө үүсхэлые багаар гаргадаг ябадалтай эбсэжэ болохогүй.

Партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриие дэбжүүлгын шухалын шухала услови хадаа партийна суглаануудые саг сагтань үнгэргэжэ, тэндэ партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ ябадал болоно.

Партийна суглаануудта большевистскэ хүмүүжүүлгын гайхамшагта һургуули мүн. Тиимэһээ партиин эхин организацинуудай, райкомуудай ба горкомуудай түрүүшын ээлжээнэй уялга хадаа партийна суглаае саг сагтань үнгэргэжэ байха, суглаан бүхэниие һайнаар бэлэдхэхэ, большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлхэ ябадал болоно. Эхин организаци бүхэн, партийна хаамал суглаануудай хажуугаар, партийнабэшэ эдэбхитэдые урижа нээмэл партийна суглаануудые саг үргэлжэ үнгэргэжэ байха ёһотой.

Хэрбээ партийна комитедүүд удэр бүриингөө бүхы ажал-ябуулгада партийна үргэн олон активта түшэглэдэг, дорохоо гараһан шүүмжэлэлдэ анхаралтайгаар хандадаг, активые хүмүүжүүлхэ тухай удэр бүриин анхарал гаргадаг болоо һаа партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие бүхы хэмжээгээр һайжаруулха ехэ ба харюусалгатай зорилгонууд амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ байна. Партийна активай суглаануудсаг сагтаа үнгэргэгдөөд байбал, энээндэ ехэ үүргэ дүүргэжэ шадаха ба дүүргэхэ ёһотойшье байна.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет, нүхэр Сталин болбол партийна активтай ябуулагдаха хүдэлмэриин тон шухала удхашанартай байһаниие, партийна активай суглаануудые саг сагтань зарлалгын шухала байһаниие нэгэнтэ бэшэ зааһан байгаа. Обкомууд, горкомууд ба райкомууд болбол партиин шиидхэбэринүүдые ба партийна организациин ажабайдалай, хүдэлмэриин шухала шухала асуудалнуудые зүбшэхын тулада партийна активай суглаануудые саг үргэлжэ үнгэргэжэ байха уялгатай. Суглаануудтэ большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлгэ хангахань шухала.

«Өөрыгөө шүүмжэлэл, — гэжэ нүхэр Сталин һургана, — партиин кадрнуудые ба хүдэлмэришэн ангиие юрэнхыдэнь революционно хүгжэлтын үзэлөөр хүмүүжүүлгын тусгаар метод, большевистскэ метод мүн... Өөрыгөө шүүмжэлэлгүйгөөр—партиие, ангиие, олониитые зүбөөр хүмүүжүүлхын аргагүй; партиие, ангиие, олониитые зүбөөр хүмүүжүүлгэгүйгөөр — большевизм байхагүй».

Нүхэр Сталинай заабаринуудые хүтэлбэри болгон, манай парти болбол кадрнуудые ба бүхы коммунистнуудые большевизмын үзэлөөр хүмүүжүүлнэ, тэдэниие марксистско-ленинскэ теорёор эсэшэ сусашагүй зэбсэгжүүлнэ. Партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлгэ хадаа партийна организацинуудай идеологическа хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха зорилго онсо хүсэтэйгөөр табина. Манай кадрнуудые, бүхы коммунистнуудые марксистско-ленинскээр хүмүүжүүлгын асуудалнууд партийна организацинуудай гол анхаралда хододоо байха ёһотой.

Коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэ хадаа олониитын дунда партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха эрилтэ хэнэ. Партийно-политическэ асуудалнууд тээшэ анхаралаа эрьюулхэ гээшэ—мүнөө партийна организацинуудай зорилго иимэ байна.

(**«Правдын»** октябриин 6-най түрүү бэшэг).

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэ г-н КИМ ИР СЕНДЭ

ПХЕНЬЯН

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын ба Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай хоорондо дипломатическа харилсаануудые тогтоохоор хоёр жэлэй ойтой дашарамдуулан, Танай мэдүүлһэн һайн бодолнууд ба хүсэлэнгүүдэй түлөө, г-н Түрүүлэгшэ, Танда баясхалан хүргэнэб.

Единэ, бэеэ даанхай демократическа Корея байгуулхын түлөө олон жэлэйнгээ тэмсэлые амжалтатайгаар түгэсхэхыень Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдал баатарлигаар хамгаалжа байгаа корейскэ арадта хүсэнэб.

И. СТАЛИН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ Генералиссимус Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын ба ССР Союзай хоорондо дипломатическа харилсаануудые тогтоохоор хоёр жэлэй ойтой дашарамдуулан, корейскэ арадай, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствын үмэнэһөө ба өөрынгөө нэрэһээ, хүндэтэ Генералиссимус Сталин, Танда, Танаар дамжуулан бүхы советскэ арадта үнэн сэдьхэлэй амаршалга, эрхим хүсэлэнгүүдые хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Эхэ оронойнгоо нэгэдэлэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэнь манай арадта Советскэ Союзай үзүүлдэг хани барисаанай дэмжэлгые корейскэ арад ходоодоо ехэ баясхалантайгаар мэдэрнэ.

Экономическа ба культурна хани харилсаан тухай хоёр оронуудай хоорондо нёдондо жэлэй мартда баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор, Советскэ Союзай зүгһөө бидэнэртэ үзүүлжэ байгаа үнэн сэдьхэлэй туһаламжын ашаар, корейскэ арад өөрынгөө республикын хүргжэлгэдэ угаа ехэ амжалтануудые туйлаа.

Ехэ ба бага нацануудай бэеэ даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй ба демократиин түлөө хэлбэришэгүй тэмсэгшэ Советскэ Союзай гадаадын политика хадаа американска интервентнүүдтэ ба тэдэнэй зарсанарта—Ли Сын Ман гэгшын урбагша бүлэгтэ эсэргүү, сүлөөлэлгын арюун дайнай илалтаар дүүрэхэ байһан тухай этигэлые манай арадта бэхижүүлнэ.

Агууехэ Советскэ Союз түрүүтэй бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадуудай дэмжэлгэ ба дурасхалынь энэ дайнтай дашарамдан корейскэ арадай талада бэйгэжэ бидэ мэдэнэбди.

Корейын ба Советскэ Союзай хоорондо дипломатическа харилсаануудые тогтоохоор хоёр жэлэй ойн үдэртэ, корейскэ арад болбол арадуудай эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй туһада, хүн түрэлтэнэй зол жаргалай тулада олон олон жэлнүүдтэ ажаһуухыетнай, үрэ ехэтэйгээр ажаллахыетнай, Генералиссимус Сталин, Танда бүхы зүрхэнһөө хүсэнэ.

КИМ ИР СЕН
Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэ.

КЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДТЭ ҺУНГАХА ҺУНГАЛТАНУУДТА БЭЛЭДХЭЛ

★ ★ ★

ДҮРИМТЭЙ ТАНИЛСУУЛНА

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). Октябриин 10-най үдэр партиин айком агитаторнуудай зүблөө үнгэргэбэ. «Дэлхэй дээрэ эгээн демократическа һунгуулиин системэ» гэһэн темээр аймагай партийна кабинедые даагша нүхэр Гымпылова тус зүблөөн дээрэ элидхэл хэбэ.

Зүблөөнэй һүүлээр нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудтухай Дүримүүдтэй һунгагшадые танилсуулхаяа 50 гаран агитаторнуудөөһэдынгөө участогуудта гараба.

УЧАСТОГУУДТА ГАРАБА

БМАССР-эй ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудтухай Дүримэй гарамсаар Бурмонкоопсоюзай агитколлективэй агитаторнуудөөһэдынгөө участогуудта гарабад.

Агитаторнууд участогуудтаа гарахаһаа урид, «Советскэ һунгуулиин системэ» гэһэн темээр үнгэргэгдэһэн семинарта хабаадаа. Дүй дүршэл ехэтэй агитаторнууд Зубков, Будрина, Горбунова, Бобровникова ба бусад дурсагдаһан темээр Улан-Удын городской районой Энгельсын нэрэмжэтэ улицада ажаһуудаг һунгагшадтай һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна.

Д. Колмаков.

ЭДЭБХИТЭЙ АГИТАТОРНУУД

Зэдын аймагай ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдкомэй дэргэдэхи партийна эхин организациин (секретариинь нүхэр Хабалтуев) эдэбхитэй агитаторнууд нүхэд Вампилов ба Бадмаев гэгшэд БМАССР-эй ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудтухай Дүримые һунгагшадта тайлбарилжа эхилээ.

Агитатор нүхэр Вампилов аймагай хэлхеэ холбооной конторын хүдэлмэрилэгшэдтэ һунгалтануудтухай Дүримэй 4-дэхи бүлэг тухай хөөрэжэ үгөө. Мүн нүхэр Бадмаев аймагай культурын байшангай хүдэлмэрилэгшэдтэй хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

С. Сергеева.

Нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл бүхы орон доторнай үргэнөөр хэгдэжэ байна. Олон мянган агитаторнууд һунгагшадай дунда нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудтухай Дүримөөр хөөрэлдөөнүүдые, Советскэ һунгуулиин системэ тухай лекци ба элидхэлнүүдые хэнэ.

ҺУНГАЛТАНУУДАЙ ДОКУМЕНТҮҮД

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиум болбол Российска Федерациин ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта зорюулагдаһан һунгуулиин документнүүдэй — һунгагшадай списогэй, голосовалха эрхэ баталһан үнэмшэлгын, һунгуулиин бюллетеньнүүдэй, депутадуудта кандидадуудые регистрацилха тухай һунгуулиин окружной комиссиин протоколой, һунгуулиин участково комиссиин голосованиин протоколой, һунгуулиин окружной комиссиин протоколой ба депутадаар һунгагдаһан тухай үнэмшэлгын формонуудые баталаа.

Һунгуулиин бюллетеньнүүдэй формонууд табан янзаар баталагдаа гэбэл: городской, сельскэ ба поселково Советүүдтэ һунгалтануудтушаа — сагаан үнгын, районно ба городуудтахи районно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудтушаа — хухэ үнгын, окружной Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудтушаа — улаан үнгын, областной Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудтушаа — ногоон үнгын ба хизаарнуудай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудтушаа — ягаан үнгын байха.

ТҮРҮҮШЫН ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

СМОЛЕНСК. Ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл городой бүхы районуудта дэлгэрээ. Андреевэй нэрэмжэтэ улһанай комбинадай 120 агитаторнуудболохоёо байгаа һунгалтануудтухай хөөрэлдөөнүүдые хүдэлмэришэдэй хамтын байрануудта ба байшангуудта эмхидхэбэ. «Красный швейник» фабрикын агитаторнууд хадаа һунгалтануудтухай Дүримые цехүүд дотор уншана.

ИНСТИТУДАЙ АГИТКОЛЛЕКТИВ

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа институдай агитколлектив 55 агитаторнуудһаа бүридэнэ. Тэрэниие институдай ахалагша һургагша нүхэр И. Скрипчинко хүтэлбэрилдэг юм. Агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ ба марксизм-ленинизмын үндэһэнүүдые заадаг һургагшанар участогуудтаа гарахынь урда тээ агитаторнуудта методическа заабаринуудые үгэжэ байна. Энэ хүдэлмэридэ һургагшанар нүхэд Ю. Абросимов, Р. Щербаков гэгшэд илангаяа эдэбхитэйгээр хабаадана. Уласхоорондын байдал тухай ба бусад темэнүүдээр агитаторнуудай семинар һаяхан үнгэргэгдөө.

Студентнэр-агитаторнууд өөһэдтөө даалгагдаһан участогуудта гаража, уласхоорондын байдал тухай хөөрэлдөөнүүдые һунгагшадтай үнгэргэбэ. Нютагай Советүүдтэ һунгаха һугалтануудтухай Дүрим тэдэнэртэ тайлбарилжа үгэнэ.

Агитаторнууд 4—5 хоног бүри нэгэ дахин участогуудтаа гаража, хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Ойрын үдэрнүүдтэ институдай байшан соо агитпункт гоё һайханаар түхеэрэгдэхэнь.

Л. Мункуев.

КОМСОМОЛЕЦУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИ

Городой комсомольско организацинууд ажалшадай депутадуудай городской ба районно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл ябуулжа байна.

Һаяхан ВЛКСМ-эй городской комитет комсомолой райкомуудай секретарьнарай зүблөө үнгэргэжэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудые үнгэргэлгэдэ комсомольско организацинуудай хабаадалга тухай асуудалые зүбшэн хэлсээ. Комсомолой райкомууд иимэ асуудалые эхин комсомольско организацинуудай секретарьнартай зүбшэн хэлсэбэ.

Комсомольско организацинууд болбол ажалшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулха агитаторнуудые, мүн бүридхэлшэдые томилоо.

В. И. Ленинэй зохёолнуудай 18-дахи том армян хэлэн дээрэ

ЕРЕВАН, октябриин 10. (ТАСС). Армянска гүрэнэй хэблэл хадаа В. И. Ленинэй зохёолнуудай арбан наймадахи томые армян хэлэн дээрэ оршуулан гаргаба.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс-Энгельс-Ленинэй институдай армянска филиал оршуулгыень бэелүүлээ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнуудай политическэ һуралсалда бэлэдхэл

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба партиин Обкомой заабаринуудые хүтэлбэри болгон, партиин Тарбагатайн райком ба партийна эхин организацинууд партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ хэрэгтэй тон харюусалгатайгаар хандаһан байна.

Политическэ һуралсалай формонуудые тодорхойлхын тула, партийна эхин организацинууд коммунистнуудтай түс бүритэйнь хөөрэлдөөнүүдые хэжэ, тэдэнэй юрэнхы ба политическэ эрдэмэй хэмжээе хараадаа абалсаһан, кружогуудые байгуулһан байна. Мүнөө жэлдэ манай аймагай партийна организацида политһургуулинууд ба кружогуудай тоо үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ олон болоо. Аймаг доторнай 10 политһургуули, И. В. Сталинай биографиие шудалха 9 кружок, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» шудалха гол түхэлэй 14, марксизм-ленинизмын үндэһэнүүдые шудалха дээдэ түхэлэй 4 кружок ба аймагай үдэшын партийна һургуули хүдэлмэрилхэ байна. Үдэшын партийна һургуулида аймагай партийна, советскэ ба комсомольско эдэбхитэд, хамтадаа 25 хүн һурахаар хараалагдана. 101 хүн бэеэ даагаад һуража, идейно-теоретическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхэ юм. Мүнөө жэлдэ партийнабэшэ эдэбхитэдэй һуралсалда ехэ анхарал хандуулагдана. 103 хүн партийна гэгээрэлэй системын политһургуулинуудта ба кружогуудта һурахань.

Политһургуулинууд ба кружогуудта заняти үнгэргэхэ пропагандистнууд юрэнхы ба политическэ бэлэдхэл ехэтэй коммунистнуудһаа томилогдожо, ВКП(б)-гэй айкомой бюрогоор баталагдаа. Бэеэ даагаад һуража байһан коммунистнуудта практическа ба методическа туһаламжануудые үзүүлхын тула консультантнууд олдоод, тус бүридэнь 5—6 хүн даалгагдаһан байна.

ВКП(б)-гэй айкомой плепум дээрэ «Партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай шэнэ жэл дотор коммунистнуудай политическэ һуралсалые хүтэлбэрилхэ талаар партийна эхин организацинуудай зорилгонууд» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Мүн энэ үдэр пропагандистнуудтай семинар болоо. Тэндэ политһургуулинууд ба кружогуудай программаар хараалагдаһан темэнүүдээр лекцинүүд уншагдаба. Партийна гэгээрэлэй системэдэхи үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй дүнгүүд ба һуралсалай шэнэ жэлэй зорилгонууд гэһэн асуудалаар элидхэл хэгдэһэн байха юм.

Партиин айком ба партийна эхин организацинууд урда жэлнүүдэйнгээ дутуунуудые хараадаа абаад, энэ жэлдэ коммунистнуудай политическэ һуралсалда ехэ анхарал табижа байна.

А. Щербаков, ВКП(б)-гэй айкомой пропагандист.

Улан-Удын городской электростанциин электрослесарь Цыбен Шангин декална даалгабариа 140 процент дүүргэн, слесарьнүүдтэ эрхим жишээ харуулна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Шангин ажаллажа байна

З. Веснинагай фото.

Партийна һуралсалай эхилхын урда тээ

Манай Хандагайн леспромхозой партийна эхин организаци хадаа партийна системэдэхи һуралсалай шэнэ жэлдэ муу бэшэ бэлэдхэлтэй байна. Үүри сентябрь һарын эхиндэ парторганизациин бюро дээрэ һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй ябаса түхай асуудал зүбшэн хэлсэгдээд, бии байһан дутагдалнууд элирүүлэгдэжэ, мүнөө тэдэ дутуунууд сүм усадхагдаа.

Манай парторганизацида энэ жэлдэ «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха 2 кружок эмхидхэгдээ. Тэдэнэй нэгэниинь Хандагайн, нүгөөдэнь Наранай лесоучастогуудта хүдэлмэрилхэ юм. Мүн И. В. Сталинай биографиие шудалха 2 кружок байгуулагдаа. Бидэнэр кружогуудые эмхидхэхэдээ хүн бүхэнэй юрэнхы эрдэмые ба хүсэлые хараадаа абаһан байнабди.

Мүнөө жэлдэ марксистско-ленинскэ теориие партийнабэшэ хүнүүдэй шудалха хүсэлынь бүри дээшэлһэн байна. Партийнабэшэ нүхэд инженер Егоров, главна механик Саламатин, инженер-экономист Ильин, технорук Жамбалов, халаанай мастер Капин ба бусад олон хүдэлмэришэд кружогуудта һуралсаха юм.

Леспромхозой кружогуудта хамтадаа 69 хүнүүл, тэдэнэй тоодо 20 гаран партийнабэшэ нүхэд һуралсаха байна.

Кружогуудай пропагандистнуудаар политическэ һайн бэлэдхэлтэй ба пропагандистска хүдэлмэриин дүршэлтэй коммунистнуудыг томилогдонхой.

Кружогуудта һурагшад бүхы шухала литератураар пүйсэд хангагдадаггүй. Энэ дутагдалые усадхаха хэрэгтэ ВКП(б)-гэй Хорин айкомой пропаганда ба агитациин таһаг зохихо анхарал табинагүй. Тэзд, энэ дутагдал тон ойрын болзор соо усадхагдаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Тиин, манай партийна организаци хадаа коммунистнуудайнгаа теоретическэ хэмжээе энэ һуралсалай жэлдэ нилээд дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжонуудтай байна.

С. Хандажапов, Хандагайн леспромхозой директорые политическэ талааарнь орлогшо.

Агитаторай блокнодой 18-дахи номер

Агитаторай блок-нодой 18-дахи номер хэблэлһээ гараба. Тус блокнот «Большевистскэ агитациин шадабариие шудалха» гэһэн түрүү бэшэгээр нээгдэнэ.

«Уншалгын байшан шэнэ үсловидо» гэһэн нүхэр Т. Афанасьевай, «Агитаторнуд хүдэлмэридөө» гэһэн нүхэр М. Герасимовай, «Багшанар поли дээрэ» гэһэн нүхэр С. Чебунинай статьянууд, «Коммунизмын туйлай ехэ шэнэ барилганууд» гэһэн хөөрэлдөөндэ зорюулһан материал, «Хубиин ба ниитын интересүүдэй тааралдалга» гэһэн П. Гершманай статья тус блокнот соо толилогдоо.

Мүрысөөндэ илаһан МТС-тэ —даамжуулгын Улаан туг

МТС-үүдэй, газартаряалангай органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай профсоюзай Обком, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство болбол тарьа хуряалгаар ба намарай пар хахалалгаар социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргажа, Чесанын МТС-ые (директорынь нүх. Курнеев, рабочкомой түрүүлэгшэ нүх. Матвеев) мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн дээрэ тоолобо. Тиин МТС-үүдэй, газартаряалангай органуудай хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай профсоюзай Обкомой, хүдөө ажахын Министерствын дамжуулгын Улаан туг Чесанын МТС-тэ барюулагдаба.

А. Хөлзаев.

США-гэй Правительствода Советскэ Правительствын протест

Октябриин 9-дэ, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо А. А. Громыко США-һаа Москвада байгаа Посольствын советник-посланник г-н У. Барбура гэгшэтэй уулзажа, иимэ уудхатай нотын текстые үридшалан уншажа үгөөд, тэрээндэ баруюлаа гэбэл:

ССР Союзай Правительство Америкын Холбоото Штадуудай Правительствода иигэжэ мэдүүлхые шухалада тоолоно.

Октябриин 8-да, нютагай сагаар 16-час 17 минутада, США-гэй агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй «Шутинг—Стар» (F—80) түхэлэй хөөр истребитель СССР-эй гүрэнэй хилые бүдүүлигээр дабаһан ба советско-корейскэ хилэһээ 100 километрын хараанда байдаг Сухая Речка гэдэгэй райондо, далайн эрье дээрэ байһан советскэ аэродром худар доогуур ниидэжэ ерээд, тус аэродромые пулемёлуудаар буудаһан байна. Буудалгаһаа шалтагаалан аэродромой зөөридэ гарза хохидол ушаруулагдаа.

СССР-эй гүрэнэй хилые американска сэрэгэй самолёдуудай зүгһөө бүдүүлигээр дабаха ба советскэ аэродромые буудаха зэргээр американска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй хэһэн эдэ харата муухай ябуулганууд тайнь дашарамдуулан, Америкын Холбоото Штадуудай Правительствода Советскэ Правительство эрид протест мэдүүлнэ.

Советскэ Правительство болбол советскэ аэродромдо добтолһоной түлөө харюусаха нюурнуудые хаа туу шангаар хэлһээхэ эрилгэ хэ хойшодоо нимэрхүү харата мүн хай ябуулганууде гаргахагүй тула шухала хэмжээнүүд абтах гэһэн этигүүлэмжые США-гэй Правительствоһаа хүлеэнэ.

США-гэй авациин зүгһөө хэ дэһэн иимэ ябуулгануудай хойш лонгуудай түлөө харюусалг Америкын Холбоого Штадуудай Правительствода бүрин тохогдох гэжэ мэдүүлхые Советскэ Правительство шухалада тоолоно».

Кореяын райондо Нэгэдэмэл Нацануудай зэбсэгтэ хүсэнүүд ябуулганууде хэжэ байһан дээрэһээ энэ асуудалые Нэгэдэмэл Нацануудай Организацитай хэлсэ шухала хэбэртэйгээр г-н Барбу мэдүүлээд, тус ното абахаяа саба.

А. А. Громыко г-н Барбурай үгэнүүдэй огто үндэһэгүй байнь тэмдэглэбэ. Ушарынь, советск аэродромые ямар нэгэн бусад самолёдуудай бэшэ, харин США-гэй агаарай сэрэгэй-хүсэнүүдэй буудаһан түхай Советскэ Правительствын ното соо хэлэгдэнэ. Тэрэ үе рата муухай ябуулганууда түлө харюусалгые США-гэй Правительствын хиналта доро байгаа американска сэрэгэй засагаарха дааха ёһотой байһаниинь ойлгох той.

Тэрэ үдэртөө, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын тус ното Москвадахи американска посольствода эльгээгдээ.

Советскэ байгуулалта

Эгэтын сомоной Соведэй хүдэлмэриие эгид һайжаруулха

Һаяшаг Яруунын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй 15-дахи сесси болобо. Тус сессидэ аймсоведэй депутадууд ба сомонуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр мүн БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо нүхэр Барабанов байлсаа.

Сесси дээрэ Эгэтын сомоной ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой хүдэлмэри тухайда тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Д. Бадмаевай тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэгдээ.

Элидхэл ба үгэ хэлэлгэнүүд дээрэһээ харахада, энэ Соведэй гүйсэдкомой хүдэлмэридэнь бага сагын амжалтануудай бии байбашье, горьтойхон дутуунууд элирүүлэгдээ. Дурсагдаша Соведэй гүйсэдком олониитэ ажалшадтай холбоо барисаагаа һуларуулһан байха юм. Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев тэндэхи колхозууд ба эмхи зургаануудай ажал хэрэгтэ багаар анхаралаа хандуулдагһаа гадна, хубиингаа ажалда һамаардаг байна. Сессинь тон үсөө ба депутадуудай зариманай хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэдэг байба. Соведэй саг үргэлжын комиссинуудынь һулаар хүдэлмэрилнэ. Соведэй олонхи депутадууд өөһэдынгөө уялганууде дутамагаар дүүргэдэг, һунгагшадайнгаа урда тоосоогоо хэдэгтүй байгаа. Гүйсэдкомой гэшүүд нүхэд Гомбоев, Жданов, Трупченинов гэгшэд заседанида ерэжэ һуухаһаа өндоо ямаршье хүдэлмэри арад зоной дунда ябуулнагүй. Гүйсэдкомой хэрэг хүтэлгэ һулаар табигданхай.

Иимэһээ дурсагдагша сомоной Совет ажахын ба политическэ эрилгонуудые гүйсэд бэелүүлжэ шадаагүй байна. Тус сомон доторх колхозно ба совхозно ниитын ашшэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб дүүргэлгэ хаалгагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Энэ жэлдэ сомоной 3 колхозуудта 100 гаран толгой мал үхөө, мүнөө адуу малынь бүдүүн тэжээлээр миил 4 процент хангагдаад байна. Тиигэ бэшье тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэрь сомон дотор зогсоогдошонхой. Һалоомо, михиинэ суглуулха хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй. Мүн малы үбэлэй байрануудыг хүсэд түхеэрэ дөөгүй байнаар.

Сомон доторнь культурно-гэгэрэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Лекториньь хүдэлмэрилнэгүй клубынь тон задагай байна.

Сомоной бюджет орошынгоо талаар 69 процент, гарашынгаа талаар 65 процент дүүргэгдээ, үгрэзэнһээ боложо һургуулинуудые медицинскэ пунктнуудые, хүдөөгэй культурно-гэгэзэрэлэй эмхи зургаануудые мүнгөөр хангалга таһаа дуулагдана. Хүдөөгэй интеллигенциин салин хүлһэн һаатуулагдаа байха юм.

Ажалшадай депутадуудай аймсоведэй сесси дээрэ хараалагдаа хэмжээнүүдые гүйсэд бэелүүлэ Эгэтын сомоной Соведэй гүйсэдком хүдэлмэрээ эрид һайжаруулаа нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта амжалтатайгаар бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ ёһотой.

Түрүүшын занятинуудһаа

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой партийна ба комсомольско организацинууд мүнөө жэлэй партийна һуралсалые амжалтатайгаар үнгэргэхэ, бүхы коммунистнууд ба комсомолецуудые һуралсалда хабаадуулхын тула бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулһан байна.

Завод дээрэ 6 политһургуули, партиин түүхые шудалха 24 кружок, нүхэр Сталинай биографи шудалха ба бусад хамта 40 гаран кружогууд эмхидхэгдэнхэй. Тэдэ кружогуудта заводой бүхы коммунистнууд ба комсомолецууд, мүн партийнабэшэ эдэбхитэд олоороо хабаадуулагдаһан байна. Гадна, 400 шахуу коммунистнууд, 31 комсомолецууд партиин түүхые бэеэ даагаад шудалжа байна. Комсомолецууд болон союзнабэшэ залуушуулай һуралсадаг үдэшын техникум ба һургуулинуудай занятинууд эхилһээр һараһаа үлүү болоо.

Кружогуудые хүтэлбэрилхэ 70 гаран хүн, штатнабэшэ 41 консультантнууд партийна ба комсомольско комитедүүдээр баталагдаһан байна. Тэдэнэр бултадаа пропагандистнуудай курсануудта һуралсаһан ба семинарнуудта хабаадуулагдаһан байха юм.

Һаяхан, октябриин 6-да бүхы политһургуулинуудта ба олонхи кружогуудта түрүүшын занятинууд болобо.

1-дэхи занятинууд дээрэ пропагандистнууд түрүүшын лекцинүүдые уншаһан ба эмхидхэлэй хүдэлмэри үнгэргэһэн байна.

Вагонно-товарна, вагонно-пассажирска, инструментальна цехүүдтэ һурагшад бүгэдөөрэн сугларжа, занятияа эмхитэйгээр эхилээ. Пропагандистнууд нүхэд Безносов, Кустов, Самолетов, Кузнецов, Елгин, Матвеев гэгшэд һайн бэлэдхэлтэйгээр занятинуудаа эхилһэн байна.

Марксизм-ленинизмын теориие бэеэ даагаад шудалагшадай дунда түрүүшын консультацинууд главна технологиин отделенидэ, булад шудхалгын цехтэ үнгэргэгдөө.

Зүгөөр, вагонно-пассажирска, паровоз-хабсаралгын, котельнэ, паровозо-механическа цехүүдтэ түрүүшын занятинууд комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай дунда болоогүй байха юм. Ушарынь, тэдэ цехүүдэй комсомольско организацинууд бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэзэгүй байшоо. Энэ болбол ехэхэн дутагдал гээшэ. Партийна ба комсомольско организацинууд занятинуудые таһалдуулха ябадалтай түрүүшын үдэрһөө эхилэн эрид шангаар тэмсэхэ ёһотой.

Н. Вадмацыренова.

Районно хүдөө ажахын выставкэнүүд

Хүдөө ажахын выставкэнүүд наукын туйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые хүдөө ажахыда нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэдэг юм. Эдэ хадаа баян ургасын түлөө, малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө хайшан гэжэ тэмсэхэ ёһотойб гэжэ эли тодоор заадаг, мичуринска агробиологическа наукын туйлалтануудые харуулдаг байна. Районуудай хүдөө ажахын выставкэнүүд тон ехэ удхашанартай. Тэрэнь юуб гэбэл, районно центрнүүдтэ эмхидхэгдэһэн выставкэнүүдые колхознигууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд олоороо хараха аргатай байна.

Мүнөө жэлдэ районуудта нээгдэхэ хүдөө ажахын выставкэнүүдэй зорилгонь илангаяа ехэ. Эдэ выставкэнүүд хүдөө ажахын нэгэ жэлэй үрэ дүнгүүдһээ гадна, мүн дайнай хойто тээхи табан жэлэй турша соо, Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэреэр хүдөө ажахыда туйлагдаһан асари ехэ амжалтануудые элидхэн харуулха зорилготой. Хүдөө ажахые һэргээн бодхоохын ба хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумэй түүхэтэ тогтоол, байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэб, колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб онсо гайхамшаг үүргэ дүүргэһыень тус выставкэнүүд эли тодоор харуулха байна. Нүхэр Сталинда бэшэг соогоо абаһан социалистическэ уялганууда амжалтатайгаар дүүргэһэн эрхим колхозуудай, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй хүдэлмэриие харуулха гээшэ мүн лэ ехэ удхашанартай.

Колхозуудаа томодхохо гэһэн колхозно таряашадай ниитын хүдэлөөе ба хүдөө ажахын томодхогдоһон артельнүүдэй тон үлүү һайниие тайлбарилан харуулха ёһотой.

Мичуринска һургаалые үндэһэ болгон ургамалнуудай ба малнуудай хүгжэлтые шадамараар эрхилдэг, хүдөө ажахын культурануудай улам үндэр ургаса жэл бүри абадаг, ниитын малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлдэг Социалистическэ Ажалай Геройнуудай хүдэлмэриие харуулалгада мүнөө жэлэй выставкэнүүд ехэ анхарал табиха ёһотой. Түрүү дүй дүршэлые выставкэдэ ерэһэн колхозник бүхэнэй, совхозой ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй һайтар танилсахаар ба тэдэниие өөһэдынгөө үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ шадахаар эмхидхэхэ шухала.

Выставкын нээгдэхэ хүрэтэр багахан саг үлөө. Тиимэһээ, выставкын эмхидхэгдэхэ район бүхэндэ энэ дары выставкын комитет тогтоохо, тэрэшэлэн выставкэдэ бэлэдхэхэ комиссинуудые колхозуудта ба совхозуудта томилхо хэрэгтэй.

Эдэ комитедүүд уридшалан зохёогдоһон түсэбэй ёһоор хүдэлмэреэ ябуулха зэргэтэй. Выставкэ эмхидхэхэ түсэб дотор тэрэнэй зорилго, шэглэл ба гол удха, болохо газар ба сагые хараалха, мүн хабаадаха хүнүүдэй показательнуудые тодорхойлхо шухала. Тэрээнһээ гадна, тематическа түсэб ба уранһайханай талаарнь гоёон шэмэглэлгын проект зохёохо, выставкэдэ хабаадаха хүнүүдэй туйлалтануудые сэгнэхэ ба малнуудые шэнжэжэ үзэхэ нюурнуудые томилхо хэрэгтэй. Наукын туйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые выставкэ дээрэ үргэнөөр харуулха, олондо ойлгуулха хэрэгтэ хүдөө ажахын пропагандын районно группануудые ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой.

Выставкэ эмхидхэлгын түсэб хүдэлмэриинь программа болоно. Тэрээниие хүтэлбэри болгон, выставкэдэ хабаадаха кандидадуудые элирүүлжэ ба дэбжүүлэгдэгшэдэй дүй дүршэлые шэнжэжэ эхилхэ, малнуудые, таряан ба бусад культурануудай образецуудые шэлэн абаха, выставкэдэ хабаадагшадай туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэлые харуулха тематическа түсэб зохёохо ёһотой. Кандидадуудые элирүүлэн олохо хүдэлмэридөө МТС-үүдэй ба совхозуудай директорнүүдые, колхозуудай түрүүлэгшэнэрые, райсемхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, районойнгоо бүхы агрономууд ба зоотехнигүүдые хабаадуулха хэрэгтэй.

Выставкэдэ хабаадаха показательнуудые хэблэлдэ тунхаглагдаха ёһотой. Мэдүүлгэнүүдэй формонууд ба анкедүүд эртээнһээ колхозуудта, совхозуудта ба МТС-үүдтэ эльгээгдэхэ ушартай.

Кандидадуудые элирүүлхынгээ хажуугаар, мүн тэдэнэй дүй дүршэл ба туйлалтануудые выставкын стенднүүд дээрэ үргэнөөр харуулхын тула, эрхим экспонентнүүдые илгажа абаха шухала. Энэ зорилгоор, район соогоо үлэмжэ һайн туйлалтануудтай ба хүдэлмэридөө дээдэ зэргын культура хангаһан ажахынууд, бригадануудд, звенонууд ба тус тус түрүүшүүлшэлэгдэхэ ёһотой.

Тиимэ ажахынууд ба түрүүшүүлэй дүй дүршэл, туйлалтануудынь выставкын тематическа түсэб зохёохо хүдэлмэриин үндэһэ һуури болохо ушартай. Идейнэ үндэр дээдэ шанар, үнэхөөр научна шэнжэлгэ ба эрхим экспонентнүүдэй хүдэлмэриин методүүдые гүнзэгыгөөр харуулалга хадаа тематическа түсэбэй гол шухала зүйлнүүд болохо байна.

Выставкэнүүдые тусхай түхеэрэгдэһэн байрануудта гү, али культурын байшангуудай, театрнуудай ба һургуулинуудай байрануудд соо эмхидхэхэ хэрэгтэй. Выставкын эмхидхэгдэһэн байрань малнуудые асаржа харуулхаар байха ёһотой.

Хүдөө ажахын выставкэ районуудта жэл бүри эмхидхэгдэхэ юм. Тиимэһээ, тусхайлан үгтэһэн талмайнууд дээрэ саг үргэлжын выставкэнүүдые эмхидхэхэ гэжэ оролдохо шухала. Тиигэбэл, түхэреэн жэл соо агропропаганда хэхэ арга олгогдохо байна.

Районуудта выставкын барилганууде эрхилхэтэеэ хамта, колхозно ба совхозно үйлэдбэри хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэб дүүргэхын түлөө, выставкэнүүдтэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө колхозуудай, МТС-үүдэй ба совхозуудай, хүдөө ажахын үйлэдбэриин бригадануудай ба тус тус хүдэлмэрилэгшэдэй хоорондо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

В. Сташевский.

Юундэ муугаар хүдэлмэрилнэб?

Гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдэй профсоюзай Закамендахи райкомой (түрүүлэгшэнь нүхэр С. Сафронов) хүдэлмэридэ дутагдалнууд олон: ажалшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулна, бүхы хүдэлмэрилэгшэдые профсоюзай гэшүүд болгохо хэрэгтэ, ажалай жаяг заршам һайжаруулгада зохихо анхарал табинагүй.

Тус райком энэ жэлэй эхиннһээ хойшо түсэбгүй ба хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхээгүй байха юм. 1950 оной турша соо ороодоо 2 дахин профсоюзна хамтын суглаа хэһэн ба үйлэдбэриин зүблөө нэгэшье зарлаагүй байба.

Тиин, аймагай албахаагшадай миил 31 процентнь профсоюзай гэшүүд болоһон байна. Аймагай зарим албахаагшадай зүгһөө профсоюзна жаяг заршам эбдэхэ ябдал үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, ЦСУ-гэй инспектор нүхэр Упхонов 6 һарын турша соо нүхэд Атутов, Очиров, Гармаев ба бусад 6—7 һара соо гэшүүнэйнгээ түлбэриие түлөөгүй байха юм. Энээнһээ шалтагаалан, гэшүүдэй түлбэри суглуулгаар жэлэйнгээ түсэбые арайхан 10 процент дүүргэв.

Иимэ муугаар хүдэлмэрилэгдэ байһаниинь гайхалтайшье бэшэ. Юундэб гэхэдэ, профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ нүхэр Сафронов өөрөөшье гэшүүнэйнгээ түлбэриие 1944 оноһоо хойшо түлөөгүй байна.

Эдэ дутуунуудые ойрын саг усадхахын тулада профсоюзай обкомой зүгһөө зохихо хэмжээ абаха шухала.

Ц. Цыбикдоржиев.

Һонирхолтой хөөрэлдөөн болобо

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ гүрэнэй педагогическа институдай 12 студентнэр зунайнгаа амаралтын үедэ Москва город экскурсида ошожо ерээ һэн.

Тус экскурси тухай хөөрэлдөөн физико-математическа факультедтэ һаяхан болобо. Экскурсантнар Семиусова, Чубаров, Кондакова, Бадмаев, Дамбаев гэгшэд хараһан үзэһэн тухайгаа хөөрэбэд.

В. И. Ленинэй мавзолей, Третьяковско галлерей, түүхын музей, астрономическа обсерватори ба культурын бусад гуламтануудые экскурси хэһэн тухайдаа тэдэнэй ехэ һонирхолтойгоор хөөрэлдэ байна.

Сталинай 70 наһанай ойдо зорюулһан бэлэгүүдэй зал түүхын музейдэ бии юм. Экскурсантнар Бурят-Монголой ажалчалай агууехэ Сталин багшадаа бэлэглэһэн зүйлнүүд тухай угаа өгөөд баяртайгаар хөөрөө.

Ц. Номогонов.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН"
2. 1950 оной октябриин 13.

Агрозоотехническэ курсануудые хаа хаанагүй эмхидхэе

«Наукын туйлалтануудые, түүрүү дүй дүршэлые хүдөө ажахыда хэрэглэхэ» гэhэн ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Советдэй тогтоолой ёhоор манай республикын колхозуудта агрозоотехническэ курсанууд тогтоогдожо байна. Гурбан жэлэй болзортой эдэ курсанууд хадаа хүдөө ажахын наука ба түрүү дүй дүршэлые эрхимээр шудалhан мэргэжэлтэй колхозно кадрнуудые бэлдэхэ зорилготой.

Закаменай аймагай олонхи колхозуудта энэ курсанууд hайнаар эмхидхэгдээ. Михайловска сельсоветэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи курсада Закаменскэй МТС-эй ахалагша агроном Гэрэр Шатилов заняти ябуулна. Занятинь программын ёhоор, hорихолтойгоор, шанар hайнтайгаар үнгэргэгдэнэ. Тиимэ дээрэhээ дүрэгшанар-колхознигууд тэрээнэй ехэ ханамжатай эдэбхитэйгээр танидана.

Гэбэшье, зарим колхозуудай түүрүлэгшэнэр, партийна организацийн секретарьнууд энэ шухала үрэгые тооногүй. Жэшээлхэдэ, Ивдын аймагай зарим колхозуудта агрозоотехническэ курсанууд эмхидхэгдээдүй байhаар. Буденный нэрэмжэтэ, «Улаан Үшөөтэ», «Красный партизан», Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта агрозоотехническэ hураалсал эмхидхэлгэдэ анхарал хандуулагдаадүй. Аймагай хүдөө ажахын таhаг энэ хэрэгтэ ёhо тэдыгээр хандана. Мүн Ивдын аймгүйсэдкомшье энэ шухала хэмжээ-ябуулгада анхарал багатайгаар хандана. Агрозоотехническэ курсануудые хаа хаанагүй, колхоз бүхэндэ эмхидхэхын түлөө аймагай хүтэлбэрилэгшэд зохихо хэмжээнүүдые дары абаха үлгатай.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ

Торгин аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшад адуу малай үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргэбэ. Тодорхойлбол, ниитын адуу мори үсхэбэрилхэ жэлэй түсэб 110 процент, эбэртэ бодо мал —104,8, хони ямаа—126,2, гахай—180 процент дүүргэгдэhэн байна.

Колхозой эрхим малшад Иван Улыгостьев, Григорий Пашинский, Александр Осколков, Алексей Петров гэгшэд 1951 ондо Москвада болохоёо байгаа хүдөө ажахын Бүхсоюзна выставкэдэ кандидатууд болгогдохоор зууршалагдаhан байха юм.

Колхозой малынь бардам хүрэхэ үйлэ тэжээлээр, дулаан байраар хангагдаа. Энэ жэлдэ үнеэдэй 1, хонидой 2 типовой байранууд барагдаhан байна.

Колхозой малшад болбол ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ hунгаха hунгалгануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн малайнгаа үбэлжэлгые жэшээ hайнаар үнгэргэхын түлөө эрхимэтэйгээр тэмсэжэ оробо.

Н. Хазагаев.

Агууехэ Октябриин hайндэрые ажалай амжалтануудаар угтая!

☆ ☆ ☆

Судно-заhабарилгын заводой түмэршэ дархан М. Баклушин, балташан М. Лебеден хоёр Агууехэ Октябриин хүндэлэлдэ үдэр бүрийнгөө нормые 200—200 процент дүүргэнэ. Зураг дээрэ: стахановецууд Баклушин, Лебеден (зүүн гарhаа) гэгшэд хүдэлмэрийнгөө чертёжтой танилсажа байна.

З. Веснинагай фото.

Стахановска бригада болохын түлөө

Улан-Удын махорочно фабрикын хүдэлмэришэд республикынгаа ажалшадтай хамта Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ захалаа hэн. Тиин, байгша ионой 3-дахи квартал соо тэдэнэр продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө болзорhоонь урид 121,6 процент дүүргэhэн байна.

Тус фабрикынхид мүрысөөнэйнгөө эршые зааханшье hуладхангүйгөөр Октябриин үрдахи мүрысөөндэ оролсоо. Мүнөө махорокшод декабриин 17 хүрэтэр жэлэйнгээ түсэбэй дээдэ тээ 5000 килограмм продукци үйлэдбэрилхэ гэhэн үялгаяа бодото дээрэнь дүүргэхын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилжэ байна. Фабрикын хүдэлмэриин үнгэрэгшэ сентябрь hарын дун дээрэhээ харахада, тус уялгын амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ байhаниинь элирнэ. Продукци үйлэдбэрилхэ декада бүриинь hүсэбүүд хододоо үлүүлэн дүүргэгдэнэ.

Энэ предприятиин профсоюзна организаци бригада хоорондын мүрысөөе hайнаар хүтэлбэрилнэ. Бригада бүхэнэй хүдэлмэриин үдэр бүриин дүнгүүд показателиин доска дээрэ гаргагдадаг байна.

Бригадир нүхэр Житихина гэгшын хүтэлбэрилдэг бригада хэршэмэл тамхи hагшалга дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, халаан бүхэнэйнгөө нормые 150 килограмм хүрэтэр үлүүлэн дүүргэнэ.

— Манай бригадын гэшүүдэй дунда нормоёо үлүүлэн дүүргэдэггүй хүн үгы. Ноябриин 7-ной hайндэр болотор стахановска бригада болохо зорилготойбди — гэжэ тус бригадын түрүү стахановка нүхэр Перфильева мэдүүлнэ.

Мүн тамхи хатаагшадай бригада (бригадирынь нүхэр Головкина) hарынгаа даалгабари 150 процент дүүргэн, мүрысөөндэ хоёрдохи hуури ээлжэ ябана.

П. Борькин.

Ажалай үндэр бүтээсын гшаар

Социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлhэн Улан-Удэ городой промкомбинадай коллектив энэ жэлэй 9 hарынгаа үйлэдбэриин түсэбые 114 процент гүйсэдхэhэн байна.

Мүрысөөндэ сабхиин № 3 мастерскойнхид түрүүлэн ябана. Тус мастерскойн коллектив нүхэр Козловой хүтэлбэри доро поточно методээр ажаллажа, жэлэйнгээ түсэбые бүри сентябриин 20-до дүүргэhэн байгаа. Энэ амжалта болбол мастернууд Козулин, Ерносов, Брыков, Нищенко болон бусад стахановецуудай саг үргэлжэ нормоёо 1,5—2 дахин үлүүлэн дүүргэдэг дээрэhээнь туйлагдаа. Үнгэрэгшэ 9 hарын туршада комбинадайхидай ажалай бүтээсэ дунда зэргээр абахада, 7 процентээр дээшэлhэн байна.

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮДhЭЭ

Гэрыемни хэзээ заhабарилха юм?

1948 ондо би Мухаршэбэрэй аймагта хүдэлмэрилхэеэ ерээ hэм. Тэрэ сагhаа хойшо аймкомхозой мэдэлдэ байhан гэртэ ажаhуунаб. Гэбэшье, мүнөө болотор комхоз гэрыемни hайнаар заhабарилжа үгөөдүй юм.

Бүхэли жэлэй түршада крыльцогүй, дутуу заhабарилагдаhан үүдэтэй ба сонхонуудтай гэртэ ажаhуугаа hэм. Нёдондо жэлдэ гэртэмни крыльцо хүүлжэ, сонхонууд ба үүдыень заhабарилуулаа бэлэй. Тиихэдэнь «гэрээ заhабарилуулжа одоолшье амарбаб» гэжэ hанаа бэлэйб.

Теэд, тиигэжэ дэмы найдажархиhан байгааб. Хабар бороогой орожо эхилхэлээрнь, гэрэй потолок дуhаалжа захалаа hэн. Гэрыемни хушуулжа үгыт гэжэ комхозые даагша нүхэр Зарапинда ходо хандагшаб. Тёс гү, али толь бии болоходень хушуулхаб гэжэ нүхэр Зарапин хэдэн hарын түршада намайе найдуулhаар. Мүн гэрыемни хоройлуулжа үгэхэб гэжэ намайе мэхэлhээр 3 жэл шахуу болохонь.

Барилгын материал үнэхөөрөөшье комхоздо үгы юм гү гэжэ hанахада, харин зарим нэгэн хүнүүдэй гэр шэнээр хушагдадаг ба хорёологдодог байна. Тиихэдэнь Эхэ бороо хамгаалгын Агууехэ дайнай инвалид болоhон нам шэнги хүнүүдэй эрилтые аймкомхоз хэдэн жэлэй туршада хангаhанагүй.

П. Демин.

Шухала заhабарилгые унжагайруулна

Хандагайн леспромхозой клуб заhабарилгада орohоор хоёр hара болоо. Теэд мүнөө болотор тэндэ өөдтэй юумэ хэгдээгүй. Клубынь пеэшэншьегүй, сонхонуудынь шэллэгдээгүй ба досоонь шорой шохой дүүрэн.

Клубай заhабарине түргэдхэхэ тухай асуудал комсомольско ба профсоюзна суглаанууд дээрэ хэлсэгдэжэ, тусхай тогтоолнууд абтаhан байгаа. Тэдэнь бэелүүлэгдэнгүй, саарhан дээрэ үлэшэнхэй.

Леспромхозой директорые политическэ талаарнь орлогшо нүхэр Хандажаповшье клубай заhабари тушаа зохихо анхарал табинагүй.

А. Мангатханов.

Хилээмэ хожомдуулжа асарна

Паровозо-вагонно заводой бдахи участогай № 92 магазинда хилээмэ хододоо хожомдуулжа асарна. Заримдаа хилээмэн ороидоошье байдаггүй.

Гомодол ба дурадхалнуудай дэбтэр тус магазинда бии. Энээн соонь ажалшадай бэшэhэн гомодолнууд ба дурадхалнууд байбашье, хэрэгсээгдэнгүй орхигдошоно.

С. Черненко.

Хүдэлмэрилдэггүй радиоузел

Закаменай аймагай «Майн 1» колхоз 1947 ондо радиоузел тодхожо, айл бүхэндөө радио оруулhан юм. Теэд энэ оной июнь hараhаа эхилээд колхозой радиоузел хүдэлмэрилхэеэ болишоо.

А. Карликов.

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэhэнэй hүүлээр

Нүүдэл худалдаа наймаан hайжарба

«Дутагдалаа дары усадхаха» гэhэн бэшэг манай газетын сентябриин 23-най номерто толилогдоhон байгаа. Тус бэшэг соо Торгин аймпотребсоюзай олон сельпонуудай нүүдэл худалдаа наймаае муугаар эмхидхэгдэhэн дээрэhээнь поли дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигууд хэрэгтэй зүйлнүүдээрээ хангагданагүй гэжэ хэлэгдэhэн байгаа.

Торгин аймпотребсоюзай правлениин мэдээсэhэнэй ёhоор, бэшэг соо дурсагдаhан баримтанууд зүб байба. Тус бэшэг аймпотребсоюзай правлени дээрэ хэлсэгдэжэ, дутагдалнуудаа дары усадхаха тухай зохихо хэмжээнүүд абтаа, мүнөө нүүдэл худалдаа наймаан графигай ёhоор ябуулагдана.

„Үбэлдэ муугаар бэлэдхэнэ"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын сентябриин 16-най номерто толилогдоо hэн. Тус статья соо Улан-Удын зарим худалдаа наймаанай организацинуудай үбэлдэ муугаар бэлэдхэжэ байhан тухай хэлэгдэhэн байгаа.

— Статья соо заагдаhан баримтануудай үндэhөөр худалдаа наймаанай городской таhаг худалдаа наймаанай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ба рыногуудэй директорнүүдэй зүблөө хэбэ. Үбэлдэ бэлэдхэл тухай асуудал тус зүблөөн дээрэ эүбшэн хэлсэгдээ.

Горсоведэй гүйсэдкомоор баталагдаhан тусхай комисси болбол худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай үбэлдэ хэрэгтэй бэлэдхэhыень hаяар шалгаха, тиин үбэлэй эрхэ байдалда hаадгүй хүдэлмэрилхөөр бэлэн болоhон предприятинуудта энээн тухайнь паспорт үгэхэ байна, — гэжэ Улан-Удын худалдаа наймаанай городской таhагые даагша нүхэр Крылов мэдээсэбэ.

Үнэн зүрхэнэй үгэнүүд

Закаменай ба Торгин аймагуудай территориинуудые хубаан байдаг Хайсагалай дабаан дээрэ гарахада, Үлэгшэнэй сомоной «Майн нэгэн» колхозой үргэн ехэ таряалан Зэдэ гол руу буyhан hалхинда эльбэгдэжэ, миралзан харагдана. Таряанай баруун заhаар үргэн ехэ харгы сэхэ хойшоо үрын ошоно. Энэ харгыгаар нэгэ hарын ябаад байхада «Майн нэгэн» колхозой центртэхи айлнуудай гэрүүд харагдана.

Наранай гарахын тээ урдахана, гол улицын үндэр гэрhээ сумын соо барилгын зэмсэг хэжэ үргэлжэлэн, таби гарамгай наhанай ехэ наруу янзатай хүн гаража, улицаар алхална.

—hэй! үбгэмнай уруудаба,—гэлээд, энэ тэрэ гэрhээ hүхэ хюрөө үргэлжэлэн хүнүүд гаража, үбгэнтэй ушилээд нэгэ углуу тойрон ошонод. Тэдэнэй дундаhаа «электростанци», «радио», «шэнэ клуб», «шэнэ таряан» гэлдэхэ абяанууд үлөөнэй тунгалаг агаарые нэбтэ hүрөн дуулдана.

Эдэ хүнүүдэй хойноhоонь морин ба сар тэргэтэйнүүд хэдэн залуу хүбүүд дуу дуулалдан, бэе бэеэ өгөлдөн мүн лэ тэрэ углуу тойрон ошонод. Нэгэ хэды болоhон хойно тэдэнэр ута нойтон модоуудые тэргээр дүүрэн ашажаргаад, аахир аахир зүдхүүрэн шэнэ баригдажа байhан электростанци тээшэ абаашанад. Ошон тойрон хюрөөгэй таршагаhаха, булад hүхын ханхинаха, модоной нэерэн унахань дуулдана.

Энэ хадаа колхоздоо шэнэ сэбэр гэрнүүдые барижа дүүргээд, мүнөө электростанци барихаяа шармайн оролдожо байhан модошо дархашуулай бригада мүн.

Доржи үбгэн колхозой тогтоhонhоо хойшо барилгын бригада хүтэлбэрилнэ. Тэрэнэй дүй дүршэлтэй боложо, «солото дархан» гэжэ алдаршаhаниинь дэмы бэшэ юм. Үүрэй сайхада Доржи үбгэнэй hүхын дуун, тэрэнэй хада хүбшэдэхи сууряан хододоол дуулдажа байдаг. Жэл бүри энэ үбгэжөөл 500 гаран ажалта үдэр олодог. Мүн колхозой түрүү стахановец боложо, хэдэн дахин шанда хүртэhэн байха юм. Тэрэнэй эгээл ехэ аша туhань юуб гэхэдэ, колхозой залуу хүбүүдые өөрынгөө дүй дүршэлтэй танилсуулан, модо дархалалгада hургахаар оролдожо байдаг. Үбгэнэй хэлэhэн, заа hаниие залуушуул ханамжатайгаар шагнажа, ойлгожо абадаг, үгыень дууладаг, сэгнэдэг, хүндэлдэг юм. Мүнөө хэдэн залуушуул Доржи үбгэнөө дахан ябажа, тэрэнhээ дутуугүй шадамар уран дархашуул болоhон байнад.

—Энэ электростанцияа барижа дүүргээд байхадамнай колхознай хэды гоё болохо гэшэб. Колхознигуудаймнай гэрнүүдтэ гэрэл орохоhоо гадна, электростанциингаа хүсөөр модоёо хюрөөдэхэбди, таряа сохихобди, татахабди, хонидоо хайшалхабди, үнеэдээ hаахабди. Клубтаа ехэ лампочкануудай hаруул туяан доро ёхороо наадахабди. Ноябриин 7 болотор барилгаяа дүүргэхэл ёhотой гэшэбди,—гэзд, Доржи үбгэн забда залигүй яаран сабшажа ороно.

Гэнтэ мотоциклын хүршэгэнэхэ абяан дуулдажа, колхозой түрүүлэгшэ Гончиков Лобан туласа гүйлгэжэ ерээд, тогтоhоно.

—Амар сайн, бүгэдөөрэн!—гэжэ амаршалаад, Доржи үбгэндэ хандажа: — зай, Доржи Ачитуевич, ажалнай ямар зэргэ ябажа байнаб;—гэнэ.

— hайн, hайн ябажа байна. Ноябриин 7-ной hайндэр болотор дүүргэхэл гэлсэнэбди.

—Доржи Ачитуевич, бүри урда тээнь дүүргэжэ болохобди. 2—3 хоногноо 5—6 hайн уладые нэмээхэбди. Энэ үдэр—августын 5 хадаа манай түүхэтэ ехэ үдэр болохонь. Манай «Майн нэгэн» колхозой, Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй гуйлта аймгүйсэдкомдо hайшаагдаа. Аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Янгутов, хүдөө ажахын таhагые даагша Цыренов хоёр ерээд байнад. Нэгэдэлгымнай суглаан үдэшын 8 часта болохо юм,—гэжэрхёод энеэбхилнэ.

Бултанай нюур дээрэ баяр баясхалангай тэмдэгүүд үзэгдэнэ.

— Одоол иимэ hайшаалтай мэдээсэлые үнинэй хүлеэhэн юумэбди. Ягаашье hайн юм гэшэб,—гэжэ үбгэн хүхюутэйгээр хөөрэшэнэ.—Хоёр жэжэхэн хүршэ колхозуудай алинайншье хүсэниинь hула байгаа. Тиигэбэшье бусадhаа гэзгдэдэггүй hэмди. Мүнөө шадалнай бүри ехэ болохо. Бидэшни иигээд хүсэеэ ниилүүлээд байхадаа, аргагүй ехэ, урданайхиhаа холо ехэ юумэ бүтээхэбди: хэдэн зуун хүнэй hууритай гоё hайхан, hаруул клуб, правлениин хоёр дабхар гэр барихабди. Хэдэн олон телефонно точконуудтай, элдэбын оньhото машинануудтай болохобди. Электричествээр бүхы ажалаа хэхэбди.

—Зай, нүхэд, жаргалта коммунизмын сэсэглигтэ сад ойрол боложо байна бшуу. Манай ойрын зорилгонууд түхай үдэшэ суглаан дээрэ хэлсүүжэбди. 8 часта хожомдонгүй ошохыетнай найданаб гэжэрхёод, түрүүлэгшэ мотоциклдаа hуужа, правлени руу гүйлгэжэрхинэ.

Энэ хүн удхатай сэсэн зугаатай, намдуу зантай хүн юм. Колхозые ударидажа, урагшань хүтэлжэ шадаха хүн гэжэ нютагтаа, аймагтаа мэдээжэ Гончиков Лобан хадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалид. Хэдэн олон орден медальнууд, Советскэ Армиин офицерэй нэрэзэргэ энэ хүнэй габьяануудые гэршэлнэ. Нүхэр Гончиков мүнөө аймагай Советдэй депутат юм.

* * *

«Майн нэгэн» колхозой клубаар дүүрэн хүнүүд—хоёр колхозой гэшүүд hууна. Сценэ дээрэ үгэ хэлэжэ байhан хуниие анхаралтайгаар шагнана.

Сценэ дээрэ улаан сэмбээр хушаатай ута стол. Саада талдань нүхэр Сталинай портрет гоё hайханаар шэмэглээтэй харагдана. Манай солото дархан президиумдэ hунгагданхай, шэнгэхэн сайбгар hахалаа эмирэн hууна.

Хэдэн хүнэй үгэ хэлэhэнэй hүүлээр, Доржи үбгэн өөрынгөө hанаhые нилээд удаан саг соо, зүрхэндэ хадагдама аятай зохидоор хэлэбэ. Үгынь ехэнхи хуби түгаар үдэр колхознигуудта хэлээшэнь байгаа. Доржи үбгэн ехэшье багашье юумые хурса нюдөөр, эзэн ёhоор шалгаа сэгнэн харадагаа эндэ дахяад харуулба. Хэдэн шухала, ехэ асуудалнуудые табиха зуураа иигэжэ хэлэбэ:

—бидэнэр урдань байгаалиин баялигые эдлэхэ аргагүй байгаабди. Энэ шадараймнай ой тайга соогуур элдэб олон ангууд бии, элдэбын жэмэс эдеэнүүд бии. Эдэ бүгэдые ашаглажа, колхоздоо олзо доход оруулха хүсэ шадалтай болообди. Гадна, хэдэн арбаад гектар газар дээрэ жэмэстэ сад тарижа шадахабди. Мичуринай заабариин ёhоор оршон тойроноо хубилгахабди.

Энээнhээ уламжалан колхозойнгоо центрые ёhотой городой түхэлтэйгөөр бариха тухай хэлээ. Тиигээд үгэеэ дүүргэхэ дээрээ иигэжэ мэдүүлбэ:—би үшөө олон хүбүүдые модо дархалалгада hургахаб гэжэ үялгаяа үгэнэб. Дархашуулаар элбэг гэгдэдэг соло дээрэмнай дабхар соло нэмэхэ. Коммунизмын ордоной барилгые хүтэлбэрилэгшэ агууехэ дархан, манай агууехэ багша Сталин мандаха болтогой!

Суглаашан бултадаа «Ура» хашхаралдан, хүл дээрээ бодожо, нэрьемэ баярай альгаташалгаар эдэ үгэнүүдыень угтаба.

* * *

Томодхогдоhонhоо хойшо нэгэ hарын үнгэрөөд байхада «Майн нэгэн» колхоз эрид хубилжа эхилээ.

Таряанай поли дээрэ эдеэгээ даажа ядан байhан үндэр колосуудай дунда, хоёр «Коммунар» комбайн хүсэ мэдүүлэн орожо, нэгэдэхи сортын, hамар шэнги шэниисээр «гүрэндөө — таряа!» гэhэн гаршагтай машинануудай кузовые дүүргээд, лэ бэлэдхэлэй пунктда эльгээнэ. Нэгэдэhэнэй hүүлээр ажалайнь эмхидхэлэй хүдэлмэри эрид hайжараа. Мүнөө коммунистнууд ба комсомолецууд ажалай бүхы hалбаринуудай харюусалгата газарнуудта—бригаданууд, звенонууд, фермэнүүд дээгүүр хүдэлмэрилжэ, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Доржи үбгэн түрүүтэй барилгын бригада ноябриин 7-hоо урид электростанцияа барижа дүүргэхын түлөө хурдан темпээр ажаллажа байна.

—Ажалнай, сагнай, ажабайдалнай нэгэдэгты гэжэ хэлэжэ үгөө. Парти ба правительствын hанамжа, арад зоной бодол хоёр яагаашье таарамжатай гэшэб! Иимэ сагта хүдэлмэри хэжэ ябахада, жаргалhаа ондоо юун байhаб даа, — гэжэ солото дархан хүхюутэйгээр хөөрэнэ.

В. Лубсанов,
Д. Цыренжапов.

ИСПАНСКА КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦК-гэй МЭДҮҮЛГЭ

ПАРИЖ, октябриин 10. (ТАСС). Испанска коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй мэдүүлгые «Юманите» газетэ түнхаглаба. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Плевен-Мокын французска хархис правительство хадаа Франциде байгаа испанска республиканецуудта эсэргүү, тайлбарилан хэлэбэл, коммунистнуудта эсэргүү хэрэгы шанга хэнээлтэ мүрдэлгэ кэжэ байна. Испаниин коммунистическэ партиин ба Каталониин Нэгэдэмэл социалистическэ партиин гэшүүд хуулибуса гэжэ сонсохогдоо; «Мундо Обреро» ба «Люйта» газетэнүүд мүн« Нуэстра Бандера» болон «Культура ба Демократиа» гэжэ журналнуудыг хоримжологдоо. Полициин отрядуудсентябриин 7-ой үглөөгүүр эртэ хэдэн зуун коммунистнуудай ба бусад испанска республиканецуудай байрануудта, немецкэ ээмдэлгын үеынхидэл адляар добтолон ороод, хүсөөрөө боложо, тэдэниие Корсикын хадануудта ба Хойто Африкын хоонон гоби талануудта (уголовно гэмтэд шэнгеэр гарнуудтань гэнжэнүүдые зүүлгээд) сүлэн гаргаа.

Испанска коммунистнууд «Франциин аюулгүй байдалда эсэргүү заговорой ажал-ябуулга хэжэ» байнан хэбэртэйгээр хардан, эдэ зэрлиг муухай хэнээлтэ мүрдэлгээ бэелүүлхэ шалтаг олоhон байха юм.

Иимэ шууяа гаргабашье hаань, испанска республиканецуудта бии гэжэ баталагдадаг «операциин түсэбшье», «нюуса документнүүдшье» олдоогүй; арестовалагдагшадай нэгэндэншье энэ гэхэ гэм олдоогүй, хэнииншье юстициин зохихо органуудаар мүшхэгдөөгүй ба сүүдэй урда зогсоогүй. Ондоо байхашье арганьгүй. Гитлеровскэ түхэлэй иимэ полицейскэ операцинууд хадаа франкистска «Сегундабис» гэжэ тагнуулай ба политическэ полициин «мэдээнүүдэй» үндэhөөр хэгдэhэн байха юм. Немецкэ ээмдэлгын үедэ французска патриодуудые хайра гамгүйгөөр хэhээн харшалжа байhан аад, мүнөө американска официрнүүдэй далдалага доро байдаг зарим гестаповецууд тус операцинуудые хүгэлбэрилнэ. Тэрэшэлэн Франци дотор тон сүлөөтэйгөөр аашалжа байдаг ба анханда гестапода хүдэлмэрилhэн аад мүнөө американска тагнуулай органуудта алба хэдэг болоhон франкистска агентнүүдhээ тэдэ «мэдээнүүд» абтаhан байна.

Зүгөөр, Франци дотор эмиграцида байhан испанска коммунистнуудта эсэргүү ба Испаниин коммунистическэ партида эсэргүү мүрдэлгэ хэhээлгын хэгдэhэн бодото шалтагааниинь Плевен-Мокын правительствын хуурмаг мэдээсэлhээ тад ондоо, харин испанска эмигрантнуудай тон олонхинь эб найрамдалай хэрэгтэ үнэн байдагаа элитээр мэдүүлhэн ба тэдэнэй 200 мянганиинь Стокгольмско Уряада гар табиhан ябадал байгаа гэжэ французска арад мэдэнэ. Тиимэhээ, Французска правительствын эзэд —американска империалистнууд Франциде байhан испанска эб найрамдалай тала баригшадай ба тэдэнэй түрүү отряд—коммунистнуудые аниргүй байлгаха эрилтэ хэhэн байна.

Эдэ мүрдэлгэ хэhээлгын бодото шалтагааануудынь юуб гэбэл, американска империалистнуудай агентнүүд болоhон барууная социалистнууд ба анархистнуудай удамаршадай зүгhөө гэмтэ ябуулга хэжэ байбашье hаань, эб найрамдалай ба демократиин хэрэг үргэн олон республиканска эмигрантнуудые хүсэтэ фронтдо нэгэдхэжэ байhан ябадал болоно. Плевен-Мокын хархис правительство мүрдэлгэ хэhээлтэ хэлгээр өөhэдынгөө зорилго бэелүүлхые, тайлбарилан хэлэбэл, туйлагдаhан гайхамшагта нэгэдэлые усадхаха hэдэлгэ гаргана. Французска правительствын абаhан хэмжээнүүдэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, тобшоор хэлэбэл, американска империалистнууд өөрынгөө замhаа бүхы hаад хаалтануудые зайсуулха ба Франкотой фашистска ёhо гуримые дайнай, агрессиин арсеналда түргэнөөр оруулжа, испанска территориие стратегическэ база ба испанска арадые дайнай хүнэhэн болгон хэрэглэхэ ябадал түргэдхэхэ гэжэ хүсэнэ. Франкистска ёhо журамда республиканска эмигрантнуудай ба манай ороной арад олониитын эсэргүүсэhэн, эб найрамдалай, демократиин ба национальна бэеэ даяха байдалай түлөө тэмсэлые халуунаар дэмжэдэг Испанска коммунистическэ партиин таhалгаряагүйгөөр хэжэ байhан (таhалдуулхашьегүй) ажал-ябуулга хорихые американска империалистнууд ба испанска франкистнууд үнинhөө хойшо эринэ.

Плевен-Мокын хархис правительство хэhээлгын тэдэ хэмжээнүүдые бэелүүлхэдээ, американска империалистнуудай ба мүн франкистска гестапай зэбсэгынь болоо.

Франциин сүлөөтэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэдэг испанецуудые (антифашистнууд ба эб найрамдалай тала баригшад лэ байhанайнь түлөө) сүлэжэ байhан аад, харин элдэб арга мэхээр тагнуул хэдэг, провокаци, алалга эмхидхэдэг, хара рынок дэлгэрүүлдэг, валюта зөөдэг ба контробанда эрхилдэг франкистска олон агентнүүдэй уршагта ябуулгые французска правительствын тэсэжэ байдагыень тэмдэглэмээр байна. Испанска арадай агууехэ хүгэлбэрилэгшэ Долорес Ибаррурие ба партиин бусад хүгэлбэрилэгшэдые алаха ябадал эмхидхэхыень Франциде байгаад американска агентнүүдээр дэмжэгдэдэг франкистска бүлэг агентнүүдтэ даалгагдаhан байха юм. Французска правительство республиканецуудта эсэргүү ехэ «хүсэлэлгэ» гаргадаг аад, харин франкистска агентнүүдые зогсоохо юушье хэнэгүй.

Франциде эмиграцяар байhан испанска коммунистнуудта эсэргүү хэмжээнүүдэй бодото шалтагааануудынь иимэ. Ондоо шалтагаан байхагүй. 1939 ондо испанска республиканецуудые мүнөөнэйхидэл адляар, худалаар хардан гэмнэжэ, концентрационно лагерьнуудта оруулаад, удаань тэдэ лагерьнуудта французска патриодуудые хааhан ба Франциие дайнда оруулhан хүнүүдые французска арад тон бүхөөр hанажа байдаг. Испанска республиканецуудые мүнөө сүлэжэ байгшад 1939 оной событинуудые шэнээр дабтахые hэдэнэ гэжэ французска арад hайн ойлгоно. Франциде байhан испанска республиканецуудта эсэргүү мүрдэлгэ ба зорогоороо хэмжээнүүдэй бодото удхашанарые бүхы дэлхэйн демократическа олониитын үмэнэ элирүүлхэтэеэ хамта, Испаниин коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа Французска конституциие ба хоргодон нютаглаха эрхэ тухай хуулинуудые зуришэн хэгдэжэ байгаа мүрдэлгэ хэhээлтэнүүдэ эсэргүү эрид шууд буруушаал мэдүүлнэ.

Энэ ёhон бусын мүрдэлгэ хэhээлгэ тушаа зэбүүрхэн буруушаадаг ба испанска демократуудтай hанал нэгэдэhэн французска арадта, Ажалай бүгэдэниитын конфедерацида, бүхы организацинуудта, Франциин хүдэлмэришэнэй ба демократическа хэблэлдэ Испанска коммунистическэ партиин Центральна Комитет гүнзэгы баясхалан хүргэнэ.

Испаниин коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа мүрдэлгэдэ ороhон коммунистнууд ба үнэн сэхэ демократуудта өөрынгөө дайшалхы амаршалга хүргэхэ зуураа, условиин ямар хүндэ байбашье, эб найрамдалай ба демократиин түлөө түрүү тэмсэлшэдэй алдарта нэрые хүндэтэйгөөр сахихыень уряална. Центральна Комитет хадаа мүрдэлгэ хэhээлгэдэ дайрагдагшадтай ба тэдэнэй гэр бүлэнэртэй hаналаа нэгэдэhэн мэдэрэлээ али бүхы аргаар харуулхыень коммунистнуудые ба эб найрамдалай тала баригшадые уряална.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, октябриин 10. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлhөөр.

Зүүн эрье шадар Арадай армиин частьнууд 38-дахи параллелиhээ хойгуур добтолжо байгаа американска сэрэгүүдтэ эсэргүү байлдаануудые хэжэ, дайсанда ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулна.

Октябриин 4-дэ, Арадай армиин зенитнэ артиллери Аньчжу (Ансю) райондо американска хүнгэн гурбан бомбардировщигые, октябриин 4-дэ Чунхва (Тюва) райондо нэгэ истребителиие, октябриин 9-дэ Хванчжу (Косю) райондо нэгэ истребителиие буудажа унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, октябриин 10. (ТАСС). Арадай армиин частьнууд хадаа добтолжо байгаа тоогоор булюу американска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын хатуу шанга байлдаануудые бүхы фронтнууд дээрэ хэжэ байна гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин октябриин 10-най үдэшэ дамжуулhан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Кэсон (Кайдзио) райондо ба зүүн эрьедэ Арадай армиин частьнууд болбол добтолжо байгаа дайсанда ехэ гэмтэл ушаруулаа.

Октябриин 10-да, зүүн эрьеын райондо болоhон байлдаануудта, дайсанай 300 гаран солдадууд ба офицернүүд алагдаhан, шархатаhан байна. Дайсанай сэрэгэй ехэ техникэ үгы хэгдээ.

ПХЕНЬЯН, октябриин 11. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд хамгаалгын хатуу шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлhөөр.

Октябриин 9-дэ Эсоной (Кайдзио) баруун тээхи участок дээрэ американска сэрэгүүд танкнуудаар дэмжэгдэн, хойто зүг руу добтолго хэхые hэдэбэ. Гэбэшье, арадай армиин частьнуудай контрсохилтонуудай ашаар тэдэнэр нэгэ танк ба сэрэгэй бусад ехэ техникэ гээгээд, урда зүг руу сухариба. Октябриин 10-да, энэ райондо американска сэрэгүүд авиацяар ба танкнуудаар дэмжэгдэн, шэнэ добтолго хэhэн байна. Арадай армиин частьнуудай контрсохилтонуудай ашаар, дайсан ехэ гээлтэ хоролтодо орожо зогсоогдоо.

Октябриин 9-дэ, Арадай армиин зенитнэ артиллери Саривонь (Сяриин) райондо американска нэгэ истребителиие буудажа унагааба.

Фельетон

„ОРШО" БА „ГАРША"

Бухгалтерска дэбтэр бүхэн соо «оршо», «гарша» гэhэн үгэнүүд заатагүй байдаг. Эдэ үгэнүүд нинтын, гүрэнэй зөөридэ тодо hонор бүридхэл хэхэ ябадалда тон шухала нүхэсэлынь боложо үгэдэг. Оршо гарша хоёр болбол адли хэмжээтэй байха ёhотой. Тиимэл hаань финансова түсэб зүбөөр дүүргэгдэжэ байна гэжэ мэдэгдэдэг.

Дээрэ хэлэгдэhэн дээрэhээ «оршо», «гарша» гэhэн үгэнүүдые хэрэглэн ажаллаха гээшэ угааехэ туhатай гэжэ ойлгогдоно. Энэниие бүри «hайнаар» ойлгоhон ба хубиингаа аша туhада нарин нигтаар хэрэглэдэг нэгэ хүниие онсо тэмдэглэхэ хүсэлэнтэйбди.

Тэрэ хүн—Шилин Иосиф Максимович. Ye наhаараа бухгалтер ябаагүйшье hаа, Шилин хадаа актив пассив (оршо ба гарша) хоёроо алдадаггүй юм. Тиимэ байхалаарынь оршонь олон тоотой, гаргашань ганса нэгэн хододоо болошодог. Финансова бүридхэлдэ таарадаггүй иимэ hэлгэсэлдээн магад Иосиф Максимовичын бухгалтер ябаагүй дээрэhээншье гарадаг байжа болоо. Теэд...

Теэд Иволгын аймагай Оронгын сомондохи почтово агентство Улан-Удэ городой, тодорхойлон хэлэбэл, хэлхеэ холбооной городской конторын хаяада шахуу ха юм. Агентствын аха заха хүн болохо Иосиф Максимович Шилин ба городской конторын начальник Станислав Мартынович Новак гэгшэдэй дотор танилнууд болоhоор лаб хоёр жэл үнгэрөөд байна ха юм. Эгээл иимэhээ оршо гаршануудыг бүри ехээр hэлгэсэлдэдэг болоо. «Шоно хүршэдөө амгалан» гэжэ арад дэмы хэлсээгүй!

Шилин гэгшын нёдондоной оршо тоолон харуулая: 2 үнеэн (нэгыень нүхэр Новак тэжээлгэhэн байгаа), 5 буруу, 2 hүри үбhэн, 0,60 га талмай дээрэhээ хуряагдаhан хартаабха (үбhэн, хартаабха хоёрынь колхозой газар дээрэhээ абтаhан), бүридхэлдэ абахын аргагүй олон бутылкатай архи (оршын хэмжээе ехэдхэхын түлөө хэрэглэгдэhэн) ба бусад. Эдэн дээрэ мүнөө жэлэйнь оршо нэмэе: 10 гаран мэшээг hамар, тэрэниие худалдажа олоhон мунгэн, нилээд багтаамжатай подвалаар дүүрэн хартаабха, үнеэгээ худалдаhан найнь мунгэн ба бусад. Гаргашань бодогоороо харагдахагүй олон нууд олон юм. Жэшээлхэдэ, ко хоздо туhалхын түлөө эмхидхэдэг воскреснигүүдтэ ходоод хабаадалсангүй үлэлгэ, ямаршуу түлбэригүйгөөр колхознигой гэрэ ажаhуулга, албан хэрэгтэ гэгээн велосипедые өөрынгөө хэрэгтүлөө унажа ябалга (тэрэнь өөрынгөө эбдэрхэй) ба бусад.

Гаргашануудай талаар... Иосиф Максимовичын өөрынь гаргашануудые эндэ дурдаhанайшье хэрэгүй. Юуб гэхэдэ ямаршье гаргашань хэрэгүй, хэхэшьегүй хүн. Үнгэрэгсентябриин 20-до нэгэ мэшээг хартаабха гаргашалха гэжэ забаhэн. Теэд, тэрэнь бүтээгүй. Оронын сомондо хүдэлмэрилдэг залуу врач нүхэр Шило гэгшэдэ тэрэ удаа басагаараа дамжуулан иигэжэ радхаhан байгаа:

—hамгамни элүүр. Теэд мүнөө дэр үбдөө hаань hайн hэн. Спраг үгыт. Би мэшээг хартаабха үгэхэ. Өөрөө гаргашануудые хэдэгүй гэжэ дээрэ тэмдэглээбди. Гэхэдэ хамта албан хэрэгынь ехэхэн гаргашатай. 104 экземпляр «Бурят-Монголой Үнэн», 128 экземпляр «Красная Иволга» газетэнүүд сомон соо жэлэй эхиндэ тараагдаhан байгаа. Мүнөө эдэ тоонуудхоёр дахин бага болонхой. «Улан-Ороно» колхозойхид ородоо 1 экземпляр, Саянтын МТС-эйхэмиин 2 экземпляр «Бурят-Монголой Үнэн» газетые абана. Газетэ тараалгын талаар ямаршье хүдэлмэрилхэгдэнэгүй. Үнгэрхэдөө колхозуудбэшэг зөөгшэд Улан-Удэhээ ерэhэн почтые Шилинэй орондо Гаврилзуринhаа агентство хүрэтэр абаашанад.

Эдэ бүгэдэ нүхэр Новакта элитмэдэгдэдэг. Теэд, «олзо оршоомог элбэг Шилин арба табые гаргашангүй, архи тамхяар амыень бүрэлэжэрхидэг зантай» гэжэ хүнүүд хөөрэлдэдэг. «Оршо», «гарша» гэhэн үгэнүүдые хэрэглэн ажаллаха туhатай гэжэ фельетонойнгоо эхиндэ хэлээ hэмди. Фельетонойнгоо hүүлдэ нигэжэ найдаха байна ди: «Оршо», «гарша» гэhэн үгэнүүдые хубиингаа бодото ажаблаха туhатай туhалдда хэрэглэхэдэ туhатай гүйень нүхэр Новак хэлэхэ бэзэн.

Д. Гунзынов.

Тобшо hонинууд

◆ **hонирхолтой лекци.** Мухаршэбэрэй аймагай центрын культурын байшан соо ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түлөөлэгшэ нүхэр Костюк уласхоорондын байдал тухай лекци уншаба. Эндэ байгшад тус лекциие ехэ hонирхолтойгоор шагнаhан ба олон асуудалнуудтаа дэлгэрэнгы харюу абаhан байна.

◆ **Яблока ба кондитерска зүйлнүүд.** Улан-Удын «Гастроном» Ташкентhээ 2 вагон яблока, Ленинградhаа нэгэ вагон кондитерска зүйлнүүдые абаад, ажалшадта худалдажа байна.

hаяар үшөө 2 вагон яблока, 2 вагон печенье абтаха байна.

◆ **Аймагайнгаа колхознигуудта хандаба.** Кяхтын аймагай Сувагтын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хүдөө ажахын налог ба бусад түлбэринүүдээ болзорhоонь урид. Октябриин hайндэр хүрэтэр сүм түлөө гэжэ шиидээд, эдэнэй жэшээе ха лан абахые уряалан аймагайнгаа колхознигуудта хандаба.

◆ **Гидроэлектростанци барихэхилбэ.** Баргажанай аймагай Улюнай сомоной Улзуха гэжэ голдээрэ 360 киловатт хүсэтэй, колхоз-хоорондын гидроэлектростанци баригдажа эхилбэ. Тус баригга ерэхэ жэлэй январь hара болотор дүүрэхэ ба ойро шадарай табан колхозуудые электроэнергеэр хангаха байна.

◆ **Хүнгэн атлетикээр Бүхэсоюзна мурысөөндэ.** Хэжэнгын аймагай hурагшад эдэбхитэйгээр хабаадана. Мүнөө 200 гаран hурагшад тус мурысөөндэ хабаадалсажа байна.

2 МЯНГАН hӨӨГ МОДО hУУЛГАБА

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллектив садай неделиие үргэлжэлүүлжэ байна. Заводой ба худэлмэришэдэй гэр байрын хажуугаар хамта хоёр мянга шахуу модод ба жэмэсэй эшэнүүд таригдаба, тэрэ тоодо 700 тополь, 300 яблонинууд, үхэрнюдэнэй 200 эшэ, малинын 200 эшэ, шара акацин 500 эшэ hуулгагдаа.

Улас хоорондын шэнжэлэл

ООН-эй ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН 5-дахи СЕССИ ДЭЭРЭ

Американска делегаци болбол дай hүжэрөөхэ ба Кореядэхи агресси үргэдхэхэ гэhэн политикаяа Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси дээрэ убайгүйгөөр үргэлжэлүүлжэ байна. США-гэй зонхилхы бүлэгүүдэй түлөөлэгшэд элдэб мэхэтэй мэдүүлгэнүүдые ба дурадхалнуудые хэхэдээ, эб найрамдалай hанаашалгануудые, «дээдэ зэргын принципүүдые»... баримталнабди гэхэ мэтээр эшэшэгүй шашалдана.

Кореядэхи дайн хадаа американска монополистнуудта ашагтай байна, яахадааб гэхэдэ, промышленностьда хэгдэдэг сэрэгэй захилнуудые ехэ болгожо, тэдэнэй олзонуудыень арбидхана гэжэ США-гэй бодото зорилгонуудые нүхэр А. Я. Вышинский тон эли тодоор харуулаа. Хэрбээ Кореядэ дайнай болоогүй hаань, Холбоото Штадууд дотор экономическа уналга болохонь гэжэ айха ушар гараха hэн, гэжэ американска «Джорнэл оф коммерс» газетэ бэшэhэн байха юм. Кореядэхи событинууд тушаа бодоходоо, американска монополинуудай олзо доошоо орохо тухай hанаата болоhоной хэрэггүй гэжэ «Бизнес Уик» гэдэг недели-бүриин газетэ мэдүүлбэ.

Корейскэ арадай дайсан Ли Сын Ман гэгшые али бүхы аргаараа үмэглэдэг США-гэй (ООН-дэхи) түлөөлэгшэдэй зорилгые тус мэдүүлгэнүүдынь балшыса элирүүлэн харуулба. Эб найрамдалда дуратай Хойто Корея Урда Кореядэ добтолоо гэhэн американецуудай хардалгые гэнэн хүнүүд лэ этигэжэ болохо байна. Ли Сын Ман гэгшэ американска империалистнуудай зохёоhон түсэбүүдэй ёhоор, дай үүдхээ гэжэ мүнөө бүхы дэлхэйдэ элитэ болонхой. Эдэ хороте муухай түсэбүүдые Генеральна Ассамблейн бүхы делегадуудай урда нүхэр Вышинский балшыса элирүүлээ. Тэрэ гутамшаг хэрэгтэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациие татажа оруулха гэhэн түсэб США-гэй зүгhөө бэлэдхэгдэhые нүхэр Вышинский бүрин тодоруулаа. ООН-иие эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал сахиха шухала зэмсэг болгохоhоо ондоо ямаршье зорилго Советскэ Союзда байгаагүй, байнашьегүй.

Советскэ Союзай дурадхаhан, УССР-эй, БССР-эй, Польшын ба Чехословакиин делегацинуудаар дэмжэгдэhэн резолюци хадаа Советскэ Союзай үнэн hайн уг зорилгонуудые гэршэлэн харуулна. Дайнай ябуулганууды дары зогсоохо, гадаадын сэрэгүүдые гаргаха, единэ, бэеэ даанхай ба демократическа ёhо гурим тогтоохын тула хамтаржа, зохихо алхамуудые хэхэ арга боломжые Кореядэхи хоёр таланнуудта олгохо тухай эрилтэнүүд тус резолюци дотор табигданхай.

Корейскэ асуудалые эб найрамдалай ёhоор шиидхэхэ тухай табан гүрэнэй (СССР, УССР, БССР, Польша ба Чехословаки) дурадхалые, тэрэшэлэн корейскэ амгалан хүн зониие американецуудай бүдүүлиг муухайгаар бомбододог ябадал болюулха ба ООН-эй Корейскэ комиссиие — хуули бусаар тогтоогдоод Кореядэхи гражданска дай hүжэрөөhэн туладань — усадхаха гэhэн советскэ дурадхалнуудые Генеральна Ассамблей США-гэй нүлөөндэ орожо арсаhан байна.

ВЬЕТНАМ АРАД ЭРХЭ СҮЛӨӨГЭЙ БА БЭЕЭ ДААНХАЙ БАЙДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭНЭ

Французска империалистнууд американска агрессорнүүдтэ дэмжэгдэн, Вьетнамда өөрынгөө колониальна эзэрхэлгэ hэргээхэ гэжэ табан жэл үлүүтэй сагай турша соо үрэгүй hэдэлгэ гаргаба.

Вьетнам арадай вождь Хо Ши-Минай хүтэлбэрилдэг Вьетнамай демократическа республикын правительство орон дотороо демократическа үндэhэн хубилалтануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Французска ба японско империалистнуудай зэрлиг мүлжэлгэhөө шалтагаалан hүйдхэгдэhэн ба хоohоруулагдаhан ажахыгаа түргөөр hэргээн бодхоожо байна. Вьетнамай Арадай арми байлдаанууд дотор хүмүүжэн хатуужаа.

hайнаар эмхидхэгдэhэн ба зэбсэгжэhэн республикын регулярна арми энэ жэлэй хабар ба зүн бүхы ороноо французска интервентнүүдhээ сүлөөлхэ зорилгоор, партизанска отрядуудай хамтадаа үргэн ехэ добтолгото операцинуудые хэhэн байна. Эдэ операцинуудай ашаар, вьетнамска сэрэгүүд хэдэн городуудые, олон арбаад тосхонуудые сүлөөлөө. Республикын территориин 90 үлүүтэй процентнь арадай правительствын мэдэлдэ ороо. Сүлөөлэгдэhэн районуудай хүн зон 20 миллион үлүүтэй болонхой.

Арадай арми октябрь hара дотор Хойто, Центральна ба Урда Вьетнамда ехэ хэмжээтэй шэнэ добтолго хэжэ эхилээ. Тус армиин шэн габьяата частьнууд Гуэ (Центральна Вьетнам) городто, Туран портдо добтолон орожо, улицын байлдаануудые хэhэн байна. Ороной хойто зүгтэ хатуу шанга байлдаануудые хэжэ, Као-Банг городые сүлөөлөө. Шо Док (Кохинхин провинци) райондо Арадай армиин частьнууд амжалтатайгаар добтолжо үргэлжэлhөөр. Бүхы вьетнам арад болбол хариин булиитарагшадта эсэргүү, сүлөөрэлгын дайе героическаар ябуулжа байна. Французска сэрэгүүдээр эзэлэгдэhэн территори дээрэ байгуулагдаhан Бао Дай гэгшын марионеточнэ правительствые хамаг зон ехээр зэбүүрхэнэ.

Ю. Бережний.

ФУТБОЛ

Блиц-турнир

hаяхан «Динамо» стадион дээрэ зунай спортивна сезониие хаалгада зорюулагдан футболоор багашуулай ба залуушуулай блиц-турнир болобо. Тус блиц-турнирта залуушуулай 8 ба багашуулай 6 командануудтаа хабаадаба.

Блиц-турнир футболистнуудай уулзалгын эстафетээр эхилбэ. Энэ эстафетэдэ залуушуулай командануудhаа «Динамо», багашуулай командануудhаа РСШ-гэй командануудтаа түрүү hуури эзэлбэд. Эстафетын hүүлээр футбол наадалга боложо, залуушуулай группын командануудтаа уулзаба. Эндэ динамынхид уулзаhан командануудаа илаhан байна. Тэдэнэр «Пищевик-гэй» командые 6:0, № 68-дахи hургуулиин командые 2:1 гэhэн гоотойгоор шүүжэ, финалда гараба.

Багашуулай группаhаа «Динамын» команда РСШ-гэй багашуулай командые 1:0, «Байкалай» командые 3:0 гэhэн тоотойгоор шүүжэ, октябриин 15-да болохо финал дээрэ «Локомотивай» (ПВЗ) командатай уулзаха болоо.

* * *

hаяхан БМАССР-эй 25 жэлэй нэрэмжэтэ стадион дээрэ футболоор городой түрүү hуури эзэлэлгэдэ хабаадаhан «Локомотив» (ПВЗ-1) «Красная звезда» командатай уулзаба. Нааданай эсэс болотор добтолхы эдэбхиие алдаагүй. РСФСР-эй түрүү hуури эзэлэлгын эзлжээтэ матч болюбо. Эндэ локомотивайхид энэ матчаяа амжалтатайгаар үнгэргэбэ. 8:2 гэhэн тоотойгоор «Красная звезда» командые илаа.

Мүнөө локомотивайхид абаха болохо 22 очкоhоо 20 очкотой болобо.

Е. Николаев.

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

Англида эб найрамдалай тала баригшэдай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи Конгресс зарлаха бэлэдхэл

ЛОНДОН, октябриин 10. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалха Английска комитет Англиин элдэб янзын 30 мянган организацинуудта бэшэг эльгээжэ, Прагада болоhон эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй бюрогой сесси дээрэ августын 18-да абтаhан хандалгые зүбшэн хэлсэхэ ба эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгресстэ делегадуудые hунгаха гэжэ эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдтэ дурадхана.

Эб найрамдал хамгаалгын Английска комитет Стокгольмско Уряагай үндэhэ hуури дээрэ зохёогдоhон эб найрамдалай английска гуйлта бэшэгтэ гар табилгые үргэнөөр ябуулна. Англи дотор 1085.111 хүн гар табяа.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02406. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000